

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Antonína Koukala a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce **D. K.**, zastoupeného Mgr. Ivanem Sobolem, advokátem se sídlem Nové Domovy 184, Kaplice, proti žalovanému **Ministerstvu zemědělství**, se sídlem Těšnov 17, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 8. 6. 2001 č.j. 14018/2001-1000,

t a k t o:

I. Rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 8. 6. 2001, č. j. 14018/2001-1000 se zrušuje a věc se vrací Ministerstvu zemědělství k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 4650 Kč k rukám jeho zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ministra zemědělství ze dne 8. 6. 2001 č.j. 14018/2001-1000 bylo znovu přezkoumáno rozhodnutí Ministerstva zemědělství – územního odboru Třebíč ze dne 27. 4. 1998, čj. 52/ÚO/54/98-Les, kterým bylo v odvolacím řízení zrušeno rozhodnutí Okresního úřadu Jihlava o uložení pokuty za nepovolenou těžbu dříví podle ustanovení § 33 odst. 3 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“) a podle ustanovení § 65 odst. 2 spr. ř. rozhodnuto, že se rozhodnutí čj. 5819/2001-1000 ze dne 28. 2. 2001 mění tak, že rozhodnutí Ministerstva zemědělství – územního odboru Třebíč ze dne 27. 4. 1998 čj. 52/ÚO/54/98-Les se zrušuje a věc se postupuje Ministerstvu zemědělství k dalšímu projednání a rozhodnutí

o odvolání. Ministr zemědělství v odůvodnění uvedl, že rozhodnutím ze dne 28. 2. 2001 byla věc postoupena k novému projednání a rozhodnutí Krajskému úřadu v Jihlavě. Krajský úřad v Jihlavě však upozornil na přechodné ustanovení, uvedené v § 94 odst. 4 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajském zřízení“) a vyslovil názor, že se jedná o věc pravomocně neskončenou před 1. 1. 2001, když dnem doručení rozsudku Vrchního soudu v Praze (5. 12. 2000) se věc procesně otevřela a neexistuje pravomocné rozhodnutí o odvolání, proto rozhodnout o odvolání přísluší Ministerstvu zemědělství. Rovněž v době rozhodování Vrchního soudu v Praze, tj. 21. 11. 2000, byly platné zákony o okresních a krajských úřadech a byla známa jejich účinnost i jejich přechodná ustanovení. Přesto vrchní soud vedle zrušení rozhodnutí vydaného v mimoodvolacím řízení věc vrátil k dalšímu řízení Ministerstvu zemědělství a nikoliv krajskému úřadu. Tento výrok je pro další řízení prováděné správními orgány závazný; proto bylo v novém mimoodvolacím řízení odvolací rozhodnutí zrušeno a věc vrácena Ministerstvu zemědělství k novému projednání a rozhodnutí o odvolání.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 14. 8. 2001 žalobu, ve které uvádí, že rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 11. 2000, čj. 5 A 40/99-24 bylo vyhověno jeho žalobě a zrušeno rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 12. 12. 1999 čj. 394/99-1000, kterým tento nezákonně zrušil rozhodnutí Ministerstva zemědělství, územního odboru Třebíč ze dne 27. 4. 1998 čj. 52/ÚO/54/98-Les, přičemž byla významně zkrácena práva žalobce jako účastníka řízení. Vrchní soud podle sdělení žalobce konstatoval, že ministr rozhodující v prvním stupni v mimoodvolacím řízení nemůže přezkoumávané pravomocné rozhodnutí na újmu účastníků řízení změnit, neboť jim takovým postupem odňal možnost účinného hájení práva. Ministr podle sdělení žalobce zareagoval na shora citovaný rozsudek tím, že své nezákonné jednání zopakoval, když rozhodnutím ze dne 28. 2. 2001 čj. 5819/2001-1000 opětovně zrušil rozhodnutí Ministerstva zemědělství a věc postoupil Krajskému úřadu v Jihlavě k rozhodnutí o odvolání. V odůvodnění rozhodnutí bylo uvedeno, že právní zástupce žalobce nevyužil možnosti vyjádřit se v mimoodvolacím řízení a dále je obsaženo hodnocení skutečnosti, proč bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva zemědělství – územní odbor Třebíč a v podstatě obsahuje závazné stanovisko ministra jako nadřízeného orgánu o konečném řešení věci. Přestože bylo Vrchním soudem v Praze učiněno dostatečné poučení o dvojinstančnosti správního řízení, nebyla podle sdělení žalobce v rozhodnutí ministra připuštěna možnost opravného prostředku podle § 61 odst. 2 spr. ř., čímž došlo k významnému zkrácení práv žalobce. Dne 8. 6. 2001 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí ministra zemědělství čj. 14018/2001-1000, jemuž žalobce vytýká stejné pochybení jako rozhodnutí ze dne 28. 2. 2001 a dále skutečnost, že bylo při rozhodování použito ustanovení správního řádu pro odvolací řízení a nikoliv pro přezkum rozhodnutí mimo odvolací řízení, navíc argumentaci ministra v napadeném rozhodnutí označuje žalobce za zmatečnou a zkracující procesní práva žalobce a rozhodnutí pokládá žalobce za nepřezkoumatelné rovněž z důvodu, že ve výroku rozhodnutí je věc postoupena k projednání odvoláním, ačkoliv ministr v odůvodnění tvrdí, že se v daném případě jedná o řízení mimoodvolací. Vzhledem k uvedeným skutečnostem i k tomu, že došlo k odchýlení se od právního názoru vysloveného rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 11. 2000 čj. 5 A 40/99-24 navrhuje žalobce, aby žalobou napadené rozhodnutí ministra zemědělství bylo zrušeno.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že trvá na závěrech uvedených v odůvodnění napadeného rozhodnutí. V této souvislosti žalovaný namítá, že ve věci dosud nebylo pravomocně rozhodnuto, neboť žaloba směřuje proti procesnímu rozhodnutí ministra

zemědělství ze dne 8. 6. 2001, kterým bylo na základě výše uvedeného rozsudku Vrchního soudu v Praze změněno rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 28. 2. 2001 tak, že meritorní rozhodnutí Ministerstva zemědělství – územního odboru Třebíč ze dne 27. 4. 1998, vydané v odvolacím řízení, bylo zrušeno a věc byla postoupena žalovanému k dalšímu projednání a rozhodnutí o odvolání, které dosud nebylo vydáno. Vzhledem k těmto skutečnostem žalovaný navrhuje, aby žalobou napadené rozhodnutí nebylo soudem přezkoumáváno a řízení ve věci bylo zastaveno.

Ze správního spisu, který soudu předložil žalovaný, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Dne 5. 12. 1997 vydal Okresní úřad Jihlava – referát životního prostředí – státní správa lesů rozhodnutí čj. ŽP-les-8484/97-221-S o uložení pokuty podle ustanovení § 55 odst. 2 písm. a) lesního zákona o uložení pokuty žalobci za porušení ustanovení § 31 odst. 2 a § 33 odst. 3 lesního zákona, kterého se měl žalobce dopustit provedením úmyslné mýtní těžby na svém lesním pozemku na p. č. 68 v k. ú. S. u P. na ploše přesahující 1 ha a o šířce paseky přesahující dvojnásobek výšky porostu bez souhlasu orgánu státní správy lesů. Za tento správní delikt uložil správní orgán prvního stupně žalovanému podle ustanovení § 55 odst. 2 lesního zákona pokutu ve výši 80 000 Kč.

Dne 27. 4. 1998 bylo vydáno rozhodnutí Ministerstva zemědělství, územního odboru Třebíč čj. 52/ÚO/54/98-Les, kterým bylo na základě odvolání žalobce zrušeno výše uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a věc mu vrácena k novému projednání a rozhodnutí. V odůvodnění rozhodnutí odvolací orgán uvedl, že lesní zákon výslovně nestanoví, že provedení těžby dřeva podle § 33 odst. 3 lesního zákona bez předchozího písemného vyrozumění, že by toto jednání bylo zakázané nebo taková těžba by byla nepovolená, aby se dalo usuzovat na spáchání správního deliktu, na něž by bylo možné aplikovat ustanovení § 55 odst. 2 lesního zákona; dále považuje odvolací orgán za nepřezkoumatelné souhrnné stanovení výše pokuty, neboť z něj není možné přezkoumat správní uvážení týkající se obou složek pokut odděleně; odvolací orgán rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vytkl rovněž nedostatečně doložené podklady o velikosti holé seče. Z uvedených důvodů bylo rozhodnutí Okresního úřadu Jihlava zrušeno a věc mu vrácena k novému projednání a rozhodnutí.

Dne 21. 10. 1998 podal Okresní úřad Jihlava – referát životního prostředí – státní správa lesů žalovanému podnět k přezkoumání rozhodnutí Ministerstva zemědělství – územního odboru Třebíč ze dne 27. 4. 1998 čj. 52/ÚO/54/98-Les mimo odvolací řízení podle ustanovení § 65 spr. ř., v němž správní orgán prvního stupně vyjádřil názor, že odvolací orgán nerozhodl správně, neboť odvolání bylo podáno prostřednictvím faxu advokátem žalobce, avšak bez doložené plné moci, a dále nebylo do tří dnů doplněno podle § 19 spr. ř., proto se odvolací orgán neměl obsahem odvolání zabývat. K věcnému posouzení ze strany odvolacího orgánu správní orgán prvního stupně uvedl, že se nemůže ztotožnit s názorem odvolacího orgánu, kterým byla uznána námitka žalobce a uložení pokuty za porušení § 33 odst. 3 lesního zákona shledáno chybným. Dále sděluje, že pokud odvolací orgán uznal za chybu souhrnné stanovení výše pokuty, mohl ve věci sám rozhodnout a výši pokuty rozdělit podle jednotlivých ustanovení lesního zákona, která byla porušena. Dále správní orgán prvního stupně uvedl, že údaje o velikosti holé seče považuje za dostatečné a nezpochybnitelné.

Vzhledem k uvedeným důvodům a ke skutečnosti, že se vlastník lesa k porušení lesního zákona plně doznal, mělo být podle názoru správního orgánu prvního stupně napadené rozhodnutí potvrzeno, popřípadě odvolacím orgánem upraveno a jím ve věci rozhodnuto.

Dne 12. 2. 1999 bylo vydáno rozhodnutí ministra zemědělství v mimoodvolacím řízení čj. 394/99-1000, kterým bylo rozhodnutí odvolacího orgánu změněno, odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno s odůvodněním, že rozhodnutí odvolacího orgánu nebylo vydáno v souladu s lesním zákonem, čímž bylo porušeno ustanovení § 46 spr. ř. V rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pak ministr neshledal pochybení, které by odůvodňovalo jeho změnu či zrušení a vrácení k novému projednání, proto nezbylo než rozhodnutí Ministerstva zemědělství – územního odboru Třebíč změnit tak, že se odvolání zamítá a rozhodnutí Okresního úřadu Jihlava o uložení pokuty se potvrzuje.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 10. 3. 1999 žalobu k Vrchnímu soudu v Praze, v níž uvedl, že mu bylo v řízení o přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení odňato zákonné právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, dané mu ustanovením § 3 odst. 2 spr. ř. i článkem 38 odst. 2 Listiny, což žalobce označil za vadu řízení. Dále žalobce namítal nezákonnost rozhodnutí, neboť byl za přestupek postižen po době delší než jeden rok po jeho spáchání, což žalobce pokládal za nepřipustné.

Dne 11. 12. 2000 byl Vrchním soudem v Praze vydán rozsudek čj. 5 A 40/99-24, jímž bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení, když bylo konstatováno porušení základních zásad správního řízení v mimoodvolacím řízení; námitka žalobce týkající se prekluze postihu za daný skutek však nebyla shledána důvodnou.

Dne 28. 2. 2001 (v rozhodnutí nesprávně uveden rok 2000 – pozn. soudu) vydal ministr zemědělství rozhodnutí čj. 5819/2001-1000, kterým bylo na základě citovaného rozsudku Vrchního soudu v Praze z podnětu Okresního úřadu v Jihlavě přezkoumáno rozhodnutí Ministerstva zemědělství - územního odboru Třebíč ze dne 27. 4. 1998 čj. 52/ÚO/54/98-Les a podle ustanovení § 65 odst. 2 spr. ř. rozhodnuto tak, že uvedené rozhodnutí bylo zrušeno a věc postoupena Krajskému úřadu v Jihlavě k dalšímu projednání a rozhodnutí o odvolání. V odůvodnění ministr zemědělství uvedl, že v mezidobí od vydání rozhodnutí a doručení zrušujícího rozhodnutí Vrchního soudu v Praze došlo zákonem o krajském zřízení ke zrušení působnosti Ministerstva zemědělství (jeho územních odborů) ve věcech rozhodování o rozhodnutí Ministerstva zemědělství – územního odboru Třebíč věc postoupit k novému projednání a rozhodnutí Krajskému úřadu v Jihlavě, a sice podle ustanovení § 67 písm. a) citovaného zákona.

Dne 8. 6. 2001 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí ministra zemědělství čj. 14018/2001-1000.

Věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 31. 12. 2002, proto byla podle ustanovení § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. – tedy v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí ministra zemědělství je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

Žalobci je třeba přisvědčit v tom, že ministr zemědělství žalobou napadeným rozhodnutím při přezkoumání odvolacího rozhodnutí Ministerstva zemědělství – územního odboru Třebíč ze dne 27. 4. 1998, čj. 52/ÚO/54/98-Les v mimoodvolacím řízení podle ustanovení § 65 a násl. spr. ř. uvedené odvolací rozhodnutí, které bylo již pravomocně zrušeno jeho předchozím rozhodnutím v mimoodvolacím řízení (rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 28. 2. 2001, č. j. 5819/2001-1000) v rámci změny původního rozhodnutí podle § 65 odst. 2 spr. ř. opětovně zrušil – nyní však za použití ustanovení § 59 odst. 3 spr. ř.

Na rozdíl od předchozího rozhodnutí v mimoodvolacím řízení ze dne 28. 2. 2001 v žalobou napadeném řízení ministr zemědělství postoupil věc k projednání a rozhodnutí o odvolání nikoliv Krajskému úřadu v Jihlavě, ale Ministerstvu zemědělství.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že ministr zemědělství napadeným rozhodnutím změnil v mimoodvolacím řízení své předchozí mimoodvolací rozhodnutí v téže věci tak, že opětovně zrušil již původním rozhodnutím zrušené odvolací rozhodnutí, což nesvědčí pro potřebu změny rozhodnutí původního. Pokud byla důvodem této změny skutečnost vyjádřená ve výroku napadeného rozhodnutí, že k nynějšímu zrušení odvolacího rozhodnutí přistupuje ministr zemědělství jako odvolací orgán, neboť použil ustanovení § 59 odst. 3 spr. ř., je zřejmé, že rozhodnutí je nesrozumitelné, neboť ministr nemůže v mimoodvolacím řízení současně rozhodovat jako odvolací orgán přezkoumává-li rozhodnutí odvolacího orgánu o odvolání, to platí i za situace, kdy ministr v dalším mimoodvolacím rozhodnutí mění své původní mimoodvolací rozhodnutí.

Vzhledem ke shora uvedené nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, Nejvyšší správní soud pro závažnou vadu řízení rozhodnutí ministra zemědělství zrušil aniž se mohl zabývat dalšími žalobními body, napadené rozhodnutí bylo s ohledem na jeho nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušeno bez jednání.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že úspěšnému žalobci přiznal náhradu nákladů řízení spočívající v náhradě za zaplacený soudní poplatek ve výši 1000 Kč (položka č. 15 Sazebníku soudních poplatků ve znění účinném do 31.12. 2002) a náhradě za zastoupení advokátem podle § 11 vyhl. č. 484/2000 Sb. paušální částkou 3500 Kč a za dva režijní paušály po 75 Kč (převzetí zastoupení, zpracování žaloby), celkem tedy činí žalobci přiznaná částka náhrady nákladů řízení 4650 Kč, které je mu žalovaný povinen zaplatit způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozsudku. Soud žalobci nepřiznal náhradu jím účtovaných 4237,50 Kč za cestu za klientem z K. do V. M. dne 9. 8. 2001 včetně náhrady za ztrátu času související s touto cestou ve výši 1550 Kč, neboť žalobce neodůvodnil proč musel uvedeného dne cestovat za žalobcem do V. M. (žalobce je bytem S. H., okr. T.) a proč byla cesta konána den před podpisem plné moci (viz písemná plná moc založená ve spise datovaná dne 10. 8. 2001), soud proto tyto tvrzené náklady nepovažuje za důvodně žalobcem vynaložené.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2004

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu